

1654**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 17 czerwca 2004 r.

w sprawie szczegółowych warunków i sposobu pobierania próbek środków żywienia zwierząt i pasz leczniczych do badań oraz postępowania z pobranymi próbkami w ramach kontroli urzędowej²⁾

Na podstawie art. 44 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o środkach żywienia zwierząt (Dz. U. Nr 123, poz. 1350, z 2003 r. Nr 122, poz. 1144 i Nr 208, poz. 2020 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 877) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) partii — oznacza to określoną ilość środka żywienia zwierząt lub paszy leczniczej, jednolitą pod względem rodzaju i jakości, wytworzoną według tej samej receptury;
- 2) próbce pierwotnej — oznacza to próbkę pobraną losowo i jednorazowo z jednego miejsca partii;
- 3) próbce ogólnej — oznacza to próbkę otrzymaną w wyniku połączenia i wymieszania próbek pierwotnych pobranych z jednej partii;
- 4) próbce zredukowanej — oznacza to reprezentatywną część próbki ogólnej otrzymaną w wyniku jej podziału;
- 5) średniej próbce laboratoryjnej — oznacza to część próbki zredukowanej albo część próbki ogólnej.

§ 2. Próbkę pierwotną pobiera się w sposób:

- 1) zapewniający uzyskanie próbek mających właściwości organoleptyczne i fizykochemiczne charakterystyczne dla danej partii;
- 2) niepowodujący zanieczyszczenia partii, z której są pobierane;
- 3) dostosowany do postaci i rodzaju środka żywienia zwierząt lub paszy leczniczej oraz wielkości partii, z której są pobierane;
- 4) zapewniający możliwie taką samą masę próbek pobranych z danej partii.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 134, poz. 1433).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy 76/371/EWG z dnia 1 marca 1976 r. ustalającej wspólnotowe metody pobierania próbek w celu urzędowej kontroli pasz (Dz. Urz. WE L 102 z 15.04.1976). Dane dotyczące ogłoszenia aktu prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszym rozporządzeniu, dotyczą ogłoszenia tego aktu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej — wydanie specjalne.

§ 3. 1. Próbkę pierwotną pobiera się za pomocą:

- 1) szufelki o płaskim dnie i prostopadłych ściankach bocznych;
- 2) sondy z otwieranymi okienkami lub przegrodami, której wymiary są dostosowane do charakterystyki partii i do rodzaju środka żywienia zwierząt lub paszy leczniczej;
- 3) mechanicznej sondy do pobierania próbek;
- 4) otwartej rurki, butelki albo próbniaka, które służą do pobierania próbek środka żywienia zwierząt lub paszy leczniczej w postaci płynnej lub półpłynnej.

2. Próbkę ogólną i próbki zredukowane dzieli się za pomocą rozdzielaczy stożkowych lub wielokanalikowych lub przyrządów dzielących na ćwiartki (krzyżaki).

3. Narzędzia, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny:

- 1) być wykonane z materiałów niepowodujących zmian fizykochemicznych próbki;
- 2) mieć kształt i rodzaj powierzchni dostosowany do rodzaju środka żywienia zwierząt lub paszy leczniczej, z których pobierane są próbki;
- 3) być osuszone i wolne od zanieczyszczeń.

§ 4. 1. Minimalna liczba pobieranych próbek pierwotnych z nieopakowanego środka żywienia zwierząt lub nieopakowanej paszy leczniczej w postaci stałej wynosi:

- 1) 7 próbek pierwotnych — w przypadku partii nie większej niż 2,5 t;
- 2) pierwiastek kwadratowy z iloczynu liczby 20 i ilości ton stanowiących partię, nie więcej jednak niż 40 próbek pierwotnych — w przypadku partii większej niż 2,5 t; jeżeli obliczona liczba próbek pierwotnych nie stanowi liczby całkowitej, należy zaokrąglić ją do następującej po niej liczby całkowitej.

2. Minimalna liczba opakowań lub pojemników, z których pobiera się próbki pierwotne z opakowanego środka żywienia zwierząt lub opakowanej paszy leczniczej w postaci stałej, płynnej albo półpłynnej, wynosi:

- 1) w przypadku opakowań lub pojemników, jeżeli masa lub objętość ich zawartości jest większa niż kilogram albo litr:

- a) wszystkie opakowania lub pojemniki, jeżeli partia zawiera do 4 opakowań lub pojemników,
- b) 4 opakowania lub 4 pojemniki, jeżeli partia zawiera od 5 do 16 opakowań lub pojemników,
- c) pierwiastek kwadratowy z liczby opakowań lub pojemników stanowiących partię, nie więcej jednak niż 20 opakowań lub pojemników, jeżeli partia zawiera ponad 16 opakowań lub pojemników; jeżeli obliczona liczba opakowań lub pojemników nie stanowi liczby całkowitej, należy zaokrąglić ją do następującej po niej liczby całkowitej;

2) w przypadku opakowań lub pojemników, jeżeli masa lub objętość ich zawartości jest nie większa niż kilogram albo litr — 4 opakowania lub 4 pojemniki.

3. Minimalna liczba próbek pierwotnych pobieranych w celu kontroli substancji niepożądanych lub substancji, które mogą być rozmieszczone niejednolicie, w szczególności takich jak aflatoksyny, sporysz, rącznik pospolity oraz crotalaria, z partii nieopakowanego środka żywienia zwierząt lub nieopakowanej paszy leczniczej, w zależności od jej masy lub objętości, odpowiada minimalnej liczbie pobieranych próbek pierwotnych, o której mowa w ust. 1.

4. Minimalna liczba opakowań lub pojemników, z których pobiera się próbki pierwotne w celu kontroli substancji niepożądanych lub substancji, które mogą być rozmieszczone niejednolicie, w szczególności takich jak aflatoksyny, sporysz, rącznik pospolity oraz crotalaria, wynosi:

- 1) wszystkie opakowania lub pojemniki, jeżeli partia zawiera do 4 opakowań lub pojemników;
- 2) 4 opakowania lub 4 pojemniki, jeżeli partia zawiera od 5 do 16 opakowań lub pojemników;
- 3) pierwiastek kwadratowy z liczby opakowań lub pojemników stanowiących partię, nie więcej jednak niż 40 opakowań lub pojemników, jeżeli partia zawiera ponad 16 opakowań lub pojemników; jeżeli obliczona liczba opakowań lub pojemników nie stanowi liczby całkowitej, należy zaokrąglić ją do następującej po niej liczby całkowitej.

5. Z każdej części partii w postaci bloków lub lizawek, liczącej po 25 sztuk, pobiera się jedną próbkę pierwotną, nie więcej jednak niż 4 próbki z całej partii.

§ 5. 1. Próbki z nieopakowanego środka żywienia zwierząt lub nieopakowanej paszy leczniczej w postaci stałej pobiera się następująco:

- 1) partię dzieli się, teoretycznie, na takie same części, których liczba odpowiada minimalnej liczbie pobieranych próbek pierwotnych, o której mowa w § 4 ust. 1;
- 2) pobiera się co najmniej jedną próbkę pierwotną z każdej części, o której mowa w pkt 1.

2. Próbki z partii przemieszczanego (załadunek lub rozładunek), nieopakowanego środka żywienia zwierząt lub nieopakowanej paszy leczniczej w postaci stałej pobiera się za pomocą zainstalowanych w przewodach sond mechanicznych lub przez zanurzenie narzędzi do pobierania próbek w strumieniu środka żywienia zwierząt lub paszy leczniczej, z całej głębokości i szerokości tego strumienia.

3. Z partii opakowanego środka żywienia zwierząt lub opakowanej paszy leczniczej w postaci stałej, płynnej albo półpłynnej pobiera się co najmniej jedną próbkę pierwotną bezpośrednio z każdego opakowania lub pojemnika albo w trakcie ich opróżniania.

4. Pobieranie próbek pierwotnych z partii opakowanego, płynnego albo półpłynnego, jednorodnego lub możliwego do ujednorodnienia środka żywienia zwierząt lub opakowanej, płynnej albo półpłynnej, jednorodnej lub możliwej do ujednorodnienia paszy leczniczej obejmuje:

- 1) wymieszanie zawartości opakowania lub pojemnika, z którego będą pobierane próbki pierwotne;
- 2) pobranie próbek pierwotnych bezpośrednio z opakowania lub pojemnika albo w trakcie ich opróżniania.

5. W przypadku partii opakowanego, płynnego albo półpłynnego, nieulegającego ujednorodnieniu środka żywienia zwierząt lub opakowanej, płynnej albo półpłynnej, nieulegającej ujednorodnieniu paszy leczniczej:

- 1) próbki pierwotne pobiera się bezpośrednio z różnych poziomów opakowania lub pojemnika lub w trakcie ich opróżniania, przy czym pierwszą frakcję odrzuca się;
- 2) całkowita objętość próbek pierwotnych nie powinna być mniejsza niż 10 l.

6. W razie pobierania próbek pierwotnych z opakowanego albo nieopakowanego środka żywienia zwierząt lub opakowanej albo nieopakowanej paszy leczniczej w celu kontroli zawartości substancji niepożądanych lub substancji, które mogą być rozmieszczone niejednolicie, w szczególności takich jak aflatoksyny, sporysz, rącznik pospolity oraz crotalaria:

- 1) partię dzieli się, teoretycznie, na takie same części, zwane dalej „częściami partii”, których liczba odpowiada minimalnej liczbie próbek ogólnych, o której mowa w § 6 ust. 2;
- 2) liczbę pobieranych próbek pierwotnych rozdziela się możliwie równo na wszystkie części partii;
- 3) próbki pierwotne pobiera się z każdej części partii;
- 4) próbki pierwotne pobrane z różnych części partii nie mogą być łączone, zaś próbki pierwotne pobrane z jednej części partii łączy się przez ich staranne wymieszanie w celu otrzymania próbek ogólnej;

5) masa próbek pierwotnych pobranych z jednej części partii nie powinna być mniejsza niż 4 kg.

7. W przypadku bloku lub lizawki o masie:

1) większej niż kilogram — próbkę pierwotną stanowi odcięta część bloku lub lizawki;

2) nie większej niż kilogram — próbkę pierwotną stanowi jeden blok albo jedna lizawka.

§ 6. 1. Pobrane próbki pierwotne należy potączyć i wymieszać w jedną dla każdej partii próbkę ogólną; nie dotyczy to próbek pierwotnych, o których mowa w § 5 ust. 6.

2. Minimalna liczba próbek ogólnych partii badanej w celu kontroli zawartości substancji niepożądanych lub substancji, które mogą być rozmieszczone niejednolicie, wynosi:

1) w przypadku nieopakowanego środka żywienia zwierząt lub nieopakowanej paszy leczniczej:

- a) 1 — jeżeli partia ma masę do tony,
- b) 2 — jeżeli partia ma masę powyżej tony do 10 t,
- c) 3 — jeżeli partia ma masę powyżej 10 do 40 t,
- d) 4 — jeżeli partia ma masę powyżej 40 t;

2) w przypadku opakowanego środka żywienia zwierząt lub opakowanej paszy leczniczej:

- a) 1 — jeżeli partia liczy do 16 opakowań lub pojemników,
- b) 2 — jeżeli partia liczy od 17 do 200 opakowań lub pojemników,
- c) 3 — jeżeli partia liczy od 201 do 800 opakowań lub pojemników,
- d) 4 — jeżeli partia liczy powyżej 800 opakowań lub pojemników.

3. Minimalna masa lub objętość próbki ogólnej wynosi:

1) w przypadku partii nieopakowanego środka żywienia zwierząt lub nieopakowanej paszy leczniczej występujących w postaci stałej — 4 kg;

2) w przypadku partii opakowanego środka żywienia zwierząt lub opakowanej paszy leczniczej:

- a) 4 opakowania lub 4 pojemniki, jeżeli środek żywienia zwierząt lub pasza lecznicza występuje w postaci stałej, płynnej albo półpłynnej, a masa lub objętość zawartości opakowania lub pojemnika jest nie większa niż kilogram albo litr,
- b) 4 kg lub 4 l, jeżeli środek żywienia zwierząt lub pasza lecznicza występuje w postaci stałej, płynnej albo półpłynnej, a masa lub objętość zawartości opakowania lub pojemnika jest większa niż kilogram albo litr;

3) w przypadku partii środka żywienia zwierząt lub paszy leczniczej występujących w postaci bloków lub lizawek:

a) 4 bloki lub 4 lizawki, jeżeli masa bloku lub lizawki jest nie większa niż kilogram,

b) 4 kg, jeżeli masa bloku lub lizawki jest większa niż kilogram.

§ 7. 1. Próbkę ogólną miesza się, rozdrabniając wszelkie zbrzylenia.

2. Jeżeli z zakresu badań wynika potrzeba zredukowania próbki ogólnej, to redukuje się ją w sposób pozwalający zachować jej reprezentatywność — nie mniej niż do 2 kg lub 2 l, w celu otrzymania próbki zredukowanej.

§ 8. 1. Próbkę ogólną albo próbkę zredukowaną dzieli się na nie mniej niż 3 części, o takiej samej masie, stanowiące średnie próbki laboratoryjne.

2. Masa lub objętość średniej próbki laboratoryjnej nie powinna być mniejsza niż 500 g lub 500 ml.

3. Średnią próbkę laboratoryjną pakuje się i zabezpiecza przed zmianami jakościowymi i ilościowymi.

§ 9. 1. Opakowanie średniej próbki laboratoryjnej oraz jego zamknięcie powinny być szczelne, czyste, suche i bezwonne oraz zabezpieczać średnią próbkę laboratoryjną przed zmianami jakościowymi i ilościowymi.

2. Zamknięcie opakowania zabezpiecza się w taki sposób, aby niemożliwe było jego otwarcie bez naruszenia tego zabezpieczenia.

§ 10. 1. Opakowanie średniej próbki laboratoryjnej powinno zostać opatrzone informacją zawierającą w szczególności:

- 1) nazwę środka żywienia zwierząt lub paszy leczniczej, z których utworzono średnią próbkę laboratoryjną;
- 2) wielkość partii, z której utworzono średnią próbkę laboratoryjną;
- 3) dane umożliwiające identyfikację partii, z której utworzono średnią próbkę laboratoryjną;
- 4) datę i miejsce utworzenia średniej próbki laboratoryjnej;
- 5) imię i nazwisko osoby, która utworzyła średnią próbkę laboratoryjną;
- 6) numer protokołu pobrania próbek do badań, o którym mowa w § 11 ust. 1.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, powinna być umieszczona w sposób trwały, uniemożliwiający zmianę jej treści lub zniszczenie.

§ 11. 1. Po utworzeniu średniej próbki laboratoryjnej sporządza się protokół pobrania próbek do badań, którego wzór zawiera załącznik do rozporządzenia.

2. Co najmniej jedną średnią próbkę laboratoryjną wraz z protokołem dostarcza się niezwłocznie po jej utworzeniu do laboratorium upoważnionego do prowadzenia badań w ramach kontroli urzędowej.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *W. Olejniczak*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad pobierania próbek środków żywienia zwierząt do badań (Dz. U. Nr 49, poz. 418), które utraciło moc z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej na podstawie art. 5 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o środkach żywienia zwierząt oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 91, poz. 877).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 czerwca 2004 r. (poz. 1654)

WZÓR

.....
(miejscowość, data)

PROTOKÓŁ Nr ..... POBRANIA PRÓBEK DO BADAŃ (kolejny numer)

1. Nazwa środka żywienia zwierząt lub paszy leczniczej .....

2. Osoba, która pobrała próbki pierwotne lub utworzyła średnią próbkę laboratoryjną .....
(imię i nazwisko)

3. Osoby obecne przy pobraniu próbek pierwotnych lub utworzeniu średniej próbki laboratoryjnej: .....
(imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe)

4. Zleceniodawca .....
(nazwa, adres)

5. Dane dotyczące miejsca i czasu pobrania próbek pierwotnych .....
(nazwa i adres jednostki)
.....
(rodzaj i numer środka transportu /numer, nazwa magazynu)

.....
(data)

.....
(godzina)

6. Producent .....
(nazwa producenta, adres)

7. Sprzedawca* .....
(nazwa sprzedawcy, adres)

8. Odbiorca* .....
(nazwa odbiorcy, adres)

9. Wielkość partii .....

10. Data produkcji partii .....

11. Dane identyfikacyjne partii .....
(numer identyfikacyjny, numer partii, oznaczenie kodowe)

12. Przeznaczenie środka żywienia zwierząt lub paszy leczniczej* .....

13. Deklarowana jakość* .....
(norma, przepis lub deklaracja producenta)
.....
14. Sposób składowania/transportu i rodzaj opakowania .....
.....
15. Stan ogólny partii .....
.....
.....
16. Wskazania dotyczące rodzaju badań .....
.....
17. Sposób pobrania próbek pierwotnych .....
.....
18. Opis warunków mogących mieć wpływ na pobranie próbek pierwotnych lub utworzenie średniej próbki laboratoryjnej .....
.....
.....
19. Jednostkowa masa średniej próbki laboratoryjnej .....
.....
20. Rodzaj opakowania średniej próbki laboratoryjnej .....
(np. butelka, stoik, torebka papierowa, foliowa, opakowanie sterylne)
21. Sposób zabezpieczenia średniej próbki laboratoryjnej .....
(np. plomba, banderola, pieczęć)
22. Wskazania dotyczące sposobu transportu i przechowywania średniej próbki laboratoryjnej .....
.....
23. Średnią próbkę laboratoryjną przekazano wraz z protokołem .....
(imię i nazwisko, stanowisko służbowe)
.....
24. Do protokołu wniesiono następujące uwagi/ nie wniesiono uwag* .....
.....
.....
.....

Podpisy osób obecnych przy
pobranu próbek pierwotnych lub utworzeniu
średniej próbki laboratoryjnej

.....
.....

Podpis osoby, która pobrała
próbki pierwotne lub
utworzyła średnią próbkę laboratoryjną

.....

Potwierdzenie odbioru
średniej próbki laboratoryjnej i protokołu

.....
(podpis)

* Niepotrzebne skreślić.